

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:
NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. V. 83 NO. 37

Beseda o toleranci.

Toleranca ali strpljivost v širokem pomenu je ena najlepših lastnosti, ki jih poseduje ta dežela. Ta lastnost je bržkone zrastla iz dejstva, da je ta dežela nudila pribrežljive stotisočem, ki so bili v starem svetu prezirani ali preganjani zaradi svojih nazorov. Tu je lahko vsak po svoje častil višje bitje, v katero je veroval, in politično se je lahko udejstvoval v smeri, ki je bila po njegovem mnenju najbolj prava. Tako je nastal narod, ki ni poznal besnega političnega, narodnognega ali verskega sovraštva. Da je bilo in je še danes povsod nekaj izjem, to je neizogibno in samo umevno.

V splošnem pa je ameriški narod toleranten. Pripadniki različnih ver in tudi popolni ateisti žive mirno in prijateljsko skupaj v eni naselbini ali delajo pri isti podjetjih, in se načadno skrbno izogiblje vsega, kar bi moglo žaliti soseda. O prilikih volitev se navdušujejo in morda agitirajo za eno ali drugo stranko, toda, kljub razlikam glede politične pripadnosti, ostanejo osebno prijatelji. Vsak pravi Američan, ki ni Američan samo po imenu, ampak tudi po duhu, spoštuje nazore svojega bližnjega tako, kot želi, da bi drugi spoštovali njegove.

Vsi veliki in v resnicu izobraženi ljudje so tolerantni, ker se zavedajo, da nihče ne ve vsega in nihče ni tako zaston, da bi ne vedel ničesar. Več ko človek zna in bolj ko svet pozna, bolj se zaveda, da se ima vsak posameznik še mnogo, mnogo za učiti. Nestrpnost morejo biti le ljudje, ki si domišljajo, da imajo le oni patent na vse znanje in učenost. Nestrpnost more uspevati le v gnezdu ignorancije in domišljavosti, ki meji na duševno bolehnost.

Vodilna zvezda J. S. K. Jednote je njena toleranca, na kateri more temeljiti pravo bratstvo. V vrstah naše organizacije so člani, ki so v političnem ali verskem oziru najrazličnejših nazorov, pa kljub temu tvorijo prav srečno in zadovoljno skupino.

Pravila J. S. K. Jednote določajo, da se ne sme nobenega člana protetirati ali zapostavljati zaradi verskega ali političnega preprčanja. V teh zadevah ne moremo nikdar biti vsi enakih nazorov. Vsi pa smo enakovredni bratje in sestre, dokler lojalno izpolnjujemo naše dolžnosti napram Jednoti. Politična, verska ali protiverska propaganda nima prostora v naši organizaciji.

To posebno jasno kaže tista točka pravil, ki določa, da ne sme njeni uradno glasilo priobčati ničesar, kar bi žalilo versko ali politično preprčanje katerega koli člana. Ta točka je zelo važna. Za svoje uradno glasilo enako prispevajo vsi člani odraslega oddelka, pa bi bilo nebratsko in krivично, če bi morali plačevati za propagando, ki bi smešila njihove nazore in preprčanja.

Kdor želi imeti list, ki hvali ali graja gotovo versko ali politično skupino, si ga lahko naroči, plača zanj, pa ga tudi lahko pusti in odpove, če mu več ne ugaja. Glasilo J. S. K. Jednote pa mora biti neutralno in nestrankarsko, kajti v organizaciji smo vsi bratje in sestre, dasi hodimo različna pota v našem privatnem življenju.

Nestrankarsko stališče J. S. K. Jednote in propaganda bratstva in tolerance so tiste svetle točke, ki posebno odlikujejo našo organizacijo. Kadar bratje in sestre ustanavljajo nova društva ali agitirajo za nove člane, naj ne pozabijo opozoriti prospektivne kandidate na gori omenjene svetle točke J. S. K. Jednote. Seveda je tudi važno, da seznanijo prospektivne člane z dejstvom, da Jednota vedno točno in pošteno izplačuje svoje obveznosti in da je finančno solventna in trdna, kajti njen premoženje že presegajo milijon dolarjev.

Tisti gospodar, tisti stavbenik je mož na svojem mestu, ki začne podirati staro stavbo šele, ko ima že izgotovljen načrt za novo, boljšo in modernejšo. Neprimerno, večja umetnost je namreč graditi kot podirati.

Sum vzbuditi, na podlagi pretiravanja, domišljavosti ali osebnih predsdokov, zamore vsak pritlikavec. Za napravljeni škoda popraviti pa je treba celoga moža.

Argumentiranje spada na seje, propaganda na shode, mitev v svetisču, zabava pa na pikniku in podobne prireditve. Sladkor in mleko spada v kavo, jarih na salato, pelin v vino, čebula na pečeno, smetana v potico itd. Vse navedeno je izborna na svojih mestih. Kdor pa meša vsenavskriž more računati samo pokvarjene želodece.

ROJAKI, KI IMATE SORODNIKE ALI PRIJATELJE V CANADI, POŠLJITE UREDNIŠTVU NJIHOVE NASLOVE. LIST NOVA DOBA SE JIM BO NEKAJ MESECEV POŠILJAL BREZPLAČNO, V SVRHO REKLAME.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA**RAZPIS SLUŽBE**

Glasom sklepa polletne seje glavnega, nadzornega in porotnega odbora, se razpisuje službo za eno nadaljnjo pomoč v glavnem uradu. Člani(ice), koji se bi slučajno zanimali za to službo, naj se priglase na glavni urad. Navesti se mora zmožnosti, šolstvo ter morebitne izkušnje. Potrebno je, da zna aplikant(inja) pisati (tipkati) na pisalni stroj, in imeti mora čedno ter razločno pisavo. Za četna plača je \$60.00.

Joseph Pishler,
gl. tajnik

GLASOVI Z RODNE GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

vil s trgovino z žitom in sličimi; postal je zaradi svoje marljivosti zelo premožen.

Celovič je vneto podpiral akcijo za osvobojenje Južne Srbije ter propagando v Bosni in Hercegovini. V njegovi hiši je bil sestavljen prvi komitski oddelek, ki je krenil v Južno Srbijo. Za komitsko akcijo je svoječasno daroval vsako leto po 50.000 dinarjev. Luka Celovič je bil samouk, vendar pa je visoko cenil šolo in prosveto.

Ker nima nobenih ožjih sorodnikov, je vse svoje imetje, ki se ceni na 80 milijonov dinarjev, zapustil beograjski univerzi. Že prej v živiljenju pa je daroval mnoge vsote v gospodarske namene in osnovanje različnih podpornih fondov.

Odličen prijatelj našega naroda Louis Wiley, lastnik velikega dnevnika "New York Times," je preko Londona in Pariza prispel v Beograd. Prišel je, da pregleda Američki dom v Selcih na hrvatskem Primorju, kjer se nahaja mnogo otrok, potrebnih zdravljenja ob morju. Wiley je v dobi svetovne vojne odločno zagovarjal jugoslovanske težnje in je tudi ostal naš prijatelj. Wiley je gost poslanika dr. Grujića in gospe Mabel Grujićeve, organizatorice propagandistične akcije v Ameriki za jugoslovensko narodno stvar v dobi svetovne vojne.

Iz občin v neposredni okolici Doljne Lendave počela, da so se v prvi polovici meseca avgusta pojavile čaplje v tako velikem številu, kakor ne pomni niti najstarejši ljudje. Ljudska vera smatra ta pojavit dober znak. Okoličani vidijo v njem napoved velike podobitnosti v družinah, hlevih, na poljih in vinogradih. Zato se tem redkim pticam ne sme storiti nič žalega in zadnji čas se je celo pripetilo, da so hoteli kmetje dejansko obračunati z nemim fantom, ki je hotel na ranjko ujeti lepo čapljo.

Mesto Kranj ima vse naravne pogoje, da se razvije v živahnem letoviščarsko mesto. Na eni strani prekrasna okolica, romantični izprehodi in izleti, kopanje v Savi in Kokri, na drugi strani najvažnejše izhodišče za razne letoviščarske kraje, kadar Tržič, Kamnik, Škofja Loka. Poleg železniških zvez so letos dobili tudi dobre avtomobilske zvezne na vse strani. Ugodno izhodišče imajo turisti za Kamniške planine, Storžič in Kofce. Dnevno se mudi tu v poletnih mesecih povprečno že skoro 60 letoviščarjev; število bi bilo še mnogo večje, če bi hoteli imeli več sob na razpolago. Prihodnje leto bo v tem pogledu boljše, ker vršita dva hotela letos večje prizidevate. Tako bo imel hotel "Stara pošta" 45 sob, hotel "Jelen" 30 sob, hotel "Nova pošta" ima 10 sob. Letoviščarji ne morejo prehvaliti lepote in snažnosti gorenjske metropole.

Tisti gospodar, tisti stavbenik je mož na svojem mestu, ki začne podirati staro stavbo šele, ko ima že izgotovljen načrt za novo, boljšo in modernejšo. Neprimerno, večja umetnost je namreč graditi kot podirati.

Sum vzbuditi, na podlagi pretiravanja, domišljavosti ali osebnih predsdokov, zamore vsak pritlikavec. Za napravljeni škoda popraviti pa je treba celoga moža.

Argumentiranje spada na seje, propaganda na shode, mitev v svetisču, zabava pa na pikniku in podobne prireditve. Sladkor in mleko spada v kavo, jarih na salato, pelin v vino, čebula na pečeno, smetana v potico itd. Vse navedeno je izborna na svojih mestih. Kdor pa meša vsenavskriž more računati samo pokvarjene želodece.

ROJAKI, KI IMATE SORODNIKE ALI PRIJATELJE V CANADI, POŠLJITE UREDNIŠTVU NJIHOVE NASLOVE. LIST NOVA DOBA SE JIM BO NEKAJ MESECEV POŠILJAL BREZPLAČNO, V SVRHO REKLAME.

DOPISI.

Canonsburg, Pa.

V nedeljo 15. septembra se vrši pri nas ustanovna seja angleško poslušočega društva za J. S. K. Jednote. Seja se bo vršila v Poljski dvorani, East Canonsburg.

Ustanovne seje se bodo udeležili tudi trije glavni odborniki, namesto glavnih predsednik Anton Zbašnik, glavni nadzornik John Balkovec in vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch.

Z bratskim pozdravom,
Martin Zagari,
tajnik društva št. 149 JSKJ.

Lorain, 0.

Iz naše naselbine so bolj redki dopisi, to pa menda zato, ker ni dosti novic. Društveni pikniki se tudi ne vrše več takoj pogosto, kot v prejšnjih letih. Poletni čas gre rajši vsak sam zase ali v manjši družinski skupini prijateljski skupini v prostu naravo v svrhu razvedril.

Približala se je jesen, kar pomeni, da se bodo skoro zopet pričele veselice po dvoranah. Kakor vsako leto, bo tudi letos naše društvo sv. Alojzija, št. 6 J. S. K. Jednote, priredilo večino na dan 26. oktobra, v Slovenskem Narodnem Domu seveda.

Članstvo društva št. 6 JSKJ vabim, da se polnoštevilno udeleži prihodnje mesečne seje, ki se bo vršila dne 15. septembra. Da se vse kar najboljše ukrene glede veselice. Opozorjam tudi bolniške obiskovalce, da točno na vsaki seji poročajo, v kakšnem stanju so naši bolniški, da-ljih jih pripomore v podporo ali ne. Kdor ne more tegi storiti osebno, naj sporoči tajniku pismenim potom.

Bratski pozdrav!
Anton Tomsic,
zapisnik dr. št. 149 JSKJ.

Našo društvo je bilo ustanovljeno 25. januarja 1925, in ima danes članstvo 121 v odrastlem in 84 v mladinskem oddelku. Skupaj 205 članov, kar je lepo število v tako kratkem času. K tako hitremu napredku je največ pripomogel agilen društveni odbor in dobrí člani. Apeliram na članstvo, da gremo vse na agitacijo za nove člane, še večje število in za našo slavno Canonsburg.

Primarne volitve so pred durnimi.

V naši naselbini imamo za voliti, poleg drugih, tudi "Tax collector-ja" za naš North Strabane Township. Za ta urad bo kandidat tudi naš dobro znani rojak Mr. Anthony F. Bevec Jr., rojen v Cannonsburgu, Pa. Mr. Bevec govori poleg angleščine tudi dobro slovenski, in je znan po naselbini, ker je množično rojaku šel na roke glede dobave državljanovih papirjev.

Delavske razmere po premogovih rovih so se nekoliko izboljšale, in upamo, da se še bodo. Seveda je hud udarec za premogarje - trpine, ker so izgubili unijo.

Bratski pozdrav!
Anton Tomsic,
zapisnik dr. št. 149 JSKJ.

Detroit, Mich.

V Novi Dobi čitam, da nas gl. predsednik JSKJ poziva na delo, češ, da smo postali nekako zaspani. To je res; jaz naprimer sem celo toliko počasna, da me je moral društveni tajnik suspendirati z mojo družino vred. Poslala sem namreč asesment in dan prepoznam, torej je društveni tajnik krv samo toliko, ker je preveč točen. Ko bi bil tudi on zaspan, bi si bil prihral, nekaj nepristojno delo toliko članov ne družine suspendirati. Da smo res zaspani, je dokaz tudi to, ker je naš brat Prijatelj v Coloradu tih, kar ni njegova navada. Pogrešam tudi že nekaj časa spise našega konvencijskega zapisnika J. N. Roglerja. Zdi se, da se tudi on hlaudi pri jezeru, kakor mi drugi, ali pa je tudi postal zaspan. —

Torej začnimo zopet agitirati vsi, kajti bliža se jesen, noč se daljšajo, vsak naj piše par vrnitev ali ne. Kdor ne more tega storiti osebno, naj sporoči tajniku pismenim potom. —

Bratski pozdrav!
Philip Fister,
predsednik dr. št. 25 JSKJ.

Reading, Pa.

Vročina in poletje gresta h koncu, tako tudi piknik. Tisti, ki se hočejo še malo pozavabiti na prostem, naj pridejo na piknik, ki ga priredi dr. sv. Jurija, št. 61 JSKJ v nedeljo 8. septembra. Piknik se bo vršil na prostorih Petra Kočevarja na Milmontu. Članstvo našega društva in sploh vse rojaki, da oklice so prijazno vabljeni, da posetijo ta piknik, ki bo zadnji v sezoni. Zabave bo dovolj za stare in mlaude in dobra postrežba je zagotovljena.

Torej na svidenje 8. septembra na zadnjem pikniku sezone!

Anton Jaklic,
tajnik dr. št. 61 JSKJ.

Detroit, Mich.

V proslavo petletnice društva Triglav, št. 144 JSKJ je bilo sklenjeno prirediti piknik na Travnikarjevi farmi. Ta piknik se bo vršil dne 22. septembra. V slajčaju dežja se je površ zavaba v dvorani na "Six Mile Road." Vsi člani so se na seji tudi izrazili, da bi želeli videti na pikniku urednika našega glasila, sobrata Terbovca. Tem potom je torej povabljen k nam v poset. Upam, da se odzove. — Z bratskim pozdravom.

A. M. Meyers.

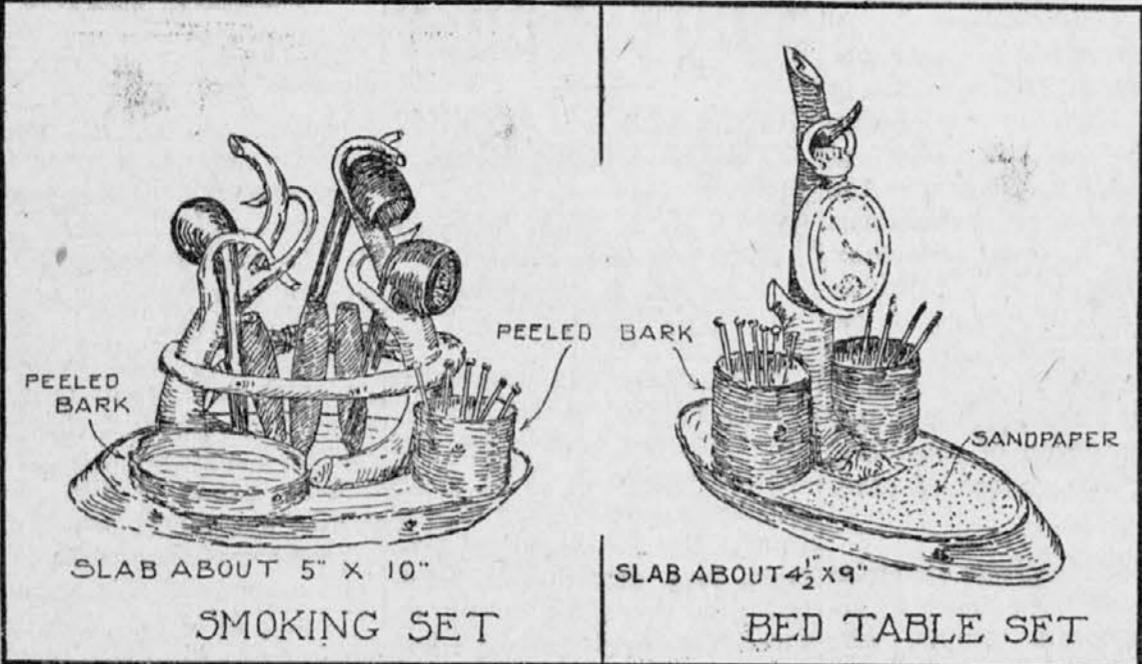
Canonsburg, Pa.

V dolžnost si štejem, da tudi ustanavlja novo postojanko na gl. urad JSKJ. Povedal nam je, da so baš poslali prošnjo na gl. urad za sprejem v Jednoto. Presestilo me je, ker je rojak Kastelic, kakor hitro smo posledili za mizo, prinesel steklenico prevedenega ječmenovca. Še potem so mi pojasnili, da vsak Canadčan ve, po kaj pridejo rojaki iz Detroitja. Kmalu po 2. urji smo se poslovili od Kastelčevih, že leli smo se namreč udeležiti veselice v Detroitu, pa nam je prohibicija prekrižala račune. Podali smo se proti pomolu, da bi se prepeljali na drugo stran, pa nam je stražnik zastavil pot, ter nam ukazal, da moramo nazaj v mesto. Mesto

MLADINSKI ODDELEK - JUVENILE DEPARTMENT

THE HANDY BOY AT HOME

By CHARLES A. KING
State Normal School
Plymouth, N. H.

TWO USEFUL ARTICLES
The "Handy Boy" in his wood rambles will find much material for useful articles. Two suggestions are illustrated.

In making the smoking set select a piece of birch about 5 inches in diameter and make a long slanting cut which will make the slab about 10 inches long and $\frac{3}{8}$ inch thick. Find two crooked alder branches perhaps 1 inch or less through with smaller branches or twigs which can be curled around, tied and laid in the sun for a few days until they have dried the bark, the bark taken off, tied together until dry and held with adhesive paper on the inside. These can be fastened to the slab with glue or a pasteboard bottom fitted and glued. Fasten the bends and the cigar ring with brads.

The bed table set may be made of a somewhat smaller slab, but the processes of making it are no different than those described above.

Fit and glue a piece of sandpaper as shown for a match scratcher.

few days until they have dried the bark, the bark taken off, tied together until dry and held with adhesive paper on the inside. These can be fastened to the slab with glue or a pasteboard bottom fitted and glued. Fasten the bends and the cigar ring with brads.

The bed table set may be made of a somewhat smaller slab, but the processes of making it are no different than those described above.

Fit and glue a piece of sandpaper as shown for a match scratcher.

MORSKI VOLK

Skavt Peter je neutrudno pa tudi z nezaslišanim uspehom napredoval v skavtskih vrlinah.

Koristen je bil vsak dan; ako ni mogel drugače, se je vsaj postavil v solnce, da je senco delal cvetki v travi ali kamnu v kolozvu. In nikdar se ni prijetilo, da ne bi v žepu imel kvart, da so služile bratom skavtom v koristno razvedrilo. Bil je hkrat štedljiv, pa je bil kvart napravil sam in so se koristno poznale tudi z druge strani. Tako so bili bratje skavti obvarovani neprijetnih presenečenj.

Bil je marljiv. O izredni njevi marljivosti je z grozo priovedoval vsa ulica. Že o polnoči je vstajal in si pri odprtih oknih prste uril na goslih. Zaveto so mu odgovarjale mačke, psi in petelini. In šel je po vsej ulici ogorčeni glas, da je tolikšna marljivost prevelika in mu bo v škodo na telesu in zdravju, in so resnično bili tiste dni skavtu Petru opetovan v nevarnosti kodri, ušesa in hrabet, kadar se je prikazal sosedom. Skrbni oče mu je svetoval, naj hvalevredno svojo polnočno marljivost rajši posveti manj hrupnemu krščanskemu nauku ali računstvu, gosli pa naj preloži na drugo uro, ki bo manj nevarna zdravju in telesu. Nato je skavt Peter odnehal in ni več vstajal o polnoči.

Tudi silno uljuden je bil, kadar to zahteva četrti skavtski zakon. Ni bil takšen kakor nekateri tovariši neskavti, ki jim prerađi služijo odurni izrazi, n. p.: "Oslinil te bom v tla zabil do ušes!" ali pa "Očebulil te bom po butici!" Nego se je skavt Peter skrbno izognil srečnih surovih besedi in če je bilo treba udariti, je pač udaril, toda je zraven rekel: "Pardon!"

Toda se skavt Peter ni poslužil očetovega nasveta in ni vzel s seboj gosli: kajti je bil oprenen in ni bil pozabil, kako so mu gosli ogražale kodre in uše na hrabet.

Oča je dejal: "Le pojdi, morski zrak in morska voda in zraven prisojeni riž in suha polenta čudovito vplivajo na razvoj telesa in duha!" In še je svetoval, naj vzame s seboj gosli: tamkaj, kjer bodo taborili, da moli nedaleč od obale skalmata cer iz morja, tam da utegne imeti najugodnejšo pričinko za prstne vaje, seveda ako ga bodo trpeli ribiči z ozirom na mir in red med ribjim narodom.

Morskega volka ni videl nikdo. Vendar se je raznesel glas, da straši po ondotnih vodah in ima graje vredno navado, komurkoli kaj odtrgati, ali nogo ali roko ali pa tudi kar glavo, če ni predebel.

Zvečer ob tabornem ognju je starejšina ukazal: nihče naj se ne kopa bolj daleč od obale, nego kvečjemu deset metrov. Živo je predočil bratom skavtom sramoto, ki bi zadela skavski tabor, ako se ne bi celokupno in neokrnjeno vrnili domov, nego katerikoli brez roke ali noge ali glave. Zato naj brez pogojno spoštujejo ukaz! In je končal s skavtskim gesлом: "Budu pripravljen! Bi-pi!"

Tako se je zgodilo, da je skavt Peter prišel na morje, a mu je morje nudilo obilo novih prilik, da se uri in izkaže v skavtskih vrlinah.

N. pr. v uljudnosti. Kadar so se kepali, je vsakokrat, preden je stopil v morje, uljudno dejal, "Pardon!" In če se je pričkal, mu ni neolikano delal napotja, nego se mu je vsakokrat obzirno umaknil in se je obzirno umikal celo jadrnicam.

Vsi skavti so mu bili bratje, kajti tako veleva zakon. Požrtvovalno jim je pomagal bo-

sne, tem bolj je koristen. Tudi obleka da služi enakemu namenu; vrhu tegu, ako porineš skoz rokava in hlačnice dva droga, je nosilnica gotova in potem po mili volji prenaša ravnjene skavte; s klobukom pa lahko jako koristno podpihaš taborni ogenj.

Še je razodel osuplim izpravalcem, čemu da so šole. Dejal je, da ima šola ta vzvišeni namen, da utrja skavta pozimi v prenašanju mraza, poleti v prenašanju vročine, v vseh letnih časih pa v prenašanju dušljivih plinov in dolgega časa.

Skratka, komisija je soglasno spoznala, da je takšen izpit pravcati užitek in da se temu užitku ne mara in ne more odvedati; zato da naj ponovi skavt Peter izpit v šestih mesecih.

Tako ugleden in spoštovan je bil skavt Peter. A se je njegov ugled še neznansko povišal, ko se je tisto poletje udeležil skavtskega taborena ob morju.

Oča je dejal: "Le pojdi, morski zrak in morska voda in zraven prisojeni riž in suha polenta čudovito vplivajo na razvoj telesa in duha!" In še je svetoval, naj vzame s seboj gosli: tamkaj, kjer bodo taborili, da moli nedaleč od obale skalmata cer iz morja, tam da utegne imeti najugodnejšo pričinko za prstne vaje, seveda ako ga bodo trpeli ribiči z ozirom na mir in red med ribjim narodom.

Toda se skavt Peter ni poslužil očetovega nasveta in ni vzel s seboj gosli: kajti je bil oprenen in ni bil pozabil, kako so mu gosli ogražale kodre in uše na hrabet.

Te besede so skavtu Petru globoko segle v skavtsko dušo. Ni mogel spati, nekoliko zaradi tih besed, nekoliko zaradi vročine, pa so mu po glavi rojile sledče misli:

Velika je oblast starejšine in vsak skavt mu je poslušen. Baš zato je skavt in ima zakone. In v tabor skavta, ki bi zoper prepoval šel in se v morju kopal nad deset metrov daleč od obale. Ta reč drži in je sleherni skavt pripravljen—Bi-pi!—in mu bo meja desetih metrov svečaj, da se ribe zelo boje prstnih na gosilih.

Vsak pravi skavt ima svoj gozdni priimek. Skavt Peter ga še ni imel. Tovariši so mu svetovali, da sta prav lepa priimka "Zamaknjeni močerad" ali "O-kajeni bivol," izmed teh naj si katerega izberi! Skavt Peter se do tedaj ni mogel odločiti.

Tisti dan pa je nenašel skavt pripravljen—Bi-pi!—in iznebil, in se ponosen je bil, ko so ga klicali: "Morski volk." (Po "Jutru.")

N. pr. v uljudnosti. Kadar so se kepali, je vsakokrat, preden je stopil v morje, uljudno dejal, "Pardon!" In če se je pričkal, mu ni neolikano delal napotja, nego se mu je vsakokrat obzirno umaknil in se je obzirno umikal celo jadrnicam.

Vsi skavti so mu bili bratje, kajti tako veleva zakon. Požrtvovalno jim je pomagal bo-

THE GRAMMARLOG BOY

In movies, actors often miss A step, at top of some "a-abyss," And drop from sight, in scene eventful. Some people mispronounce this word, And when the "ab-is" sound is heard The scholar grows a bit resentful.

The short word "bomb" is hard for some. They make it rhyme with "home or "hum," Or even "room"—this deadly token. But "bomb" has sound which differs from These other words; 'tis more like "Tom," And with this sound it should be spoken.

For Ireland's League, some folks maintain "Sinn Fine" sounds right, and they explain

That with its spelling naught is plainer.

But scholars say "Sinn Fein" should be

Pronounced "Shinn Fane," and they agree

A member must be called "Shinn Faner."

Petru dvomi, ali bo meja 10 metrov sveta tudi morskemu volku, in ali morski volk pozna to mejo. Ako zanj ne veljata meja in prepoved, sta meja in prepoved brez stvarne koristi. Prizadetemu skavtu bo žal roke ali noge ali glave, pa naj mu bo odgriznjena tokraj ali onkraj desetih metrov od obale. Pa bo srāmota velika za skavtski tabor!

Te in take misli so premetavale skavta Petra po ležišču in težko je pričakoval dneva. Komaj pa se je dan zasvitil, že je bil pripravljen. Oblekel se je—skavt je hitro oblečen, same klobuk dene na glavo. S slame je potegnil rjuho, izpred šotorja je pobral dve palici. Tiho je raynal, nikdo ga ni videl, nikdo ga ni čul, pa se je gredoc mimo kraja, kjer je bil inogore sveti ogenj, sklonil in skratka: bil je pripravljen.

Ko se je počasi zbudil tabor, je bila skavtska družina zelo presenečena, ko je zapazila: na sivi čeri, moleči iz morja se je svetilo široko razpelo platno!—Drugega za drugim je napotila radovednost, da gre gledati.

Pa so se smje čudili tudi potniki, ki jih je mimo pripejal juntrji parnik. Na siroku razpeti rjuhi so bile z ogljem naslikane velike črke in so se brale tako:

"Bi-pi!"
Morski volku strogo prepoval vstop v morje deset metrov od obale!

Pod napisom je sedel skavt Peter in kukal skozi pest, ali in kod se bo pojavit morski volk, in je prosil prihitevše skavte, naj kateri ostane bližu, da bo žurno tekel po žandarje, če je se pojavit morski volk in ne bi bil poslušen poziv. Vzdihnil je, da mu je žal, da ni vzel s seboj gosli—oča da mu je poveval, da se ribe zelo boje prstnih na gosilih.

Bi-pi!
Pod napisom je sedel skavt Peter in kukal skozi pest, ali in kod se bo pojavit morski volk, in je prosil prihitevše skavte, naj kateri ostane bližu, da bo žurno tekel po žandarje, če je se pojavit morski volk in ne bi bil poslušen poziv. Vzdihnil je, da mu je žal, da ni vzel s seboj gosli—oča da mu je poveval, da se ribe zelo boje prstnih na gosilih.

Bi-pi!
Vzdušni volki so mu zopet za-bliskale od jeze. "Zakaj nisem dobil te čebule prej?" je besno zaroħnel. "Vkljenite kuharja pri tej priči!"

Vsa posadka se je mirno zbrala pri vratih in pričakovala.

Nato je pograbil razbojnik vilice in jel natikati čebulo.

Veselilo ga je počenjati tako: mimo tega bi mu iztekel ves kis na krožnik, če bi nagnil vrc s čebulo postrani.

Who wrote the book? Frances Hodgson Burnett.

"Who said "I am the State"? Louis XIV of France.

How many presidents have there been in the United States?

(Po "Jutru.")

THE EYES IN THE PEACOCK'S TAIL

Betty and Jane had been taken to the Zoo. Of course, they were very much interested in all the animals, but the birds in the Bird House held the most fascination for them. Most of all the peacock with his beautiful tail outspread seemed to attract their attention. They asked all manner of questions about the bright bird. They wanted to know how and why he got his beautiful colors. They wondered at the beauty of his feathers and the harshness of his voice, but most of all they asked about the eyes in the peacock's tail. Uncle Ben, who was in charge of the Zoo party, led the girls to a bench near the peacock's enclosure and tried to answer their questions and explain their wonderings.

"Long ago," he began, "when the peoples of the world were young, they asked themselves the same questions that you are asking today. There was no one to explain all that they wondered about so they had to invent stories to satisfy their own doubts. One of these stories has to do with the eyes in the peacock's tail. From which peoples it originates, I do not know, but it is very old in its conception.

"Originally the peacock was not as beautiful as it is today. True, it was a most beautiful bird as it was, and it excited envy in the hearts of less gaudy birds. The Seven Deadly Sins, so the old story goes, were consumed by a great envy and they decided to complain to the king that they did not consider it just for one bird to possess so much beauty. The king listened to their complaint. Then he nodded his head as if in agreement.

"Perhaps you are right," he agreed, "perhaps I have not bestowed beauty in the proper degree. Surely, it seems to me, now, that you have more than your share of beauty. The Seven Deadly Sins should be as black as the Night which covers them like a veil." And so saying, the king plucked from the head of each Sin its eye and set them upon the feathers of the peacock. The peacock spread out the feathers of his tail and there gleamed the eyes—green, red, yellow, blue, orange and violet—of the Sins that now must grope their way in darkness. Enraged the Seven Deadly Sins started in pursuit of the proudly strutting bird in vain endeavor to recover their eyes."

"Did they get them back?" asked Jane, the younger.

"Of course not, silly," said Betty. "Can't you see for yourself that the peacock still wears them on his tail?"

DO YOU KNOW —

To whom is sometimes attributed the authorship of Shakespeare's plays? Francis Bacon.

What popular French actress continued to act after the amputation of her leg? Sarah Bernhardt.

What famous hero of a popular juvenile book of the nineties set the fashion in dress for little boys of that day? Little Lord Fauntleroy.

Who wrote the book? Frances Hodgson Burnett.

"Who said "I am the State"? Louis XIV of France.

How many presidents have there been in the United States?

(Po "Jutru.")

PETER PUMPKIN-EATER'S SURPRISE

When Peter Pumpkin-eater went to see his wife one day, Down where he kept her in a pumpkin safely tucked away. He got a very great surprise that there no wife he found, But in her place a big fat pig that squealed and jumped around. His wife had put the piggy in the pumpkin just to tease Old Peter, then had run away and hid beneath the trees. She vowed that she would not again live in a pumpkin. And Peter had to take her home and treat her well.

MORSKI RAZBOJNIK IN NASOLJENA ČEBULA

Nekdaj je živel morski razbojnik, ki je ukukal pričeli v sobo, znamenje. Vse sadka je planila v obedinju zvezala razbojniškega poglavja.

Kakor vidite, ni mogel ta volj naglo izpuliti roke iz predzren in vsakikrat, kadar se je odpravil za pištolo. Zaradi teh, da je v zrcalu po zraku in izkusil tolči z njim, ali kaj mu je bil počelo, da vdrug je gledati.

Mornarji so ga stlačili v čo in ga vrgli v morje in počinil.

Moštvo pa se je vrnilo, mi zakladi domov in vsi narji so bili bogati do svojega življenja.

HUDA MAMA

MLADINSKI DOPISI

Contributions from our Junior Members

A DAY IN THE WOODS

A group of my girl friends and a few boys decided to have a roast in the woods. We started out very early in the morning, in order to find a fine place to enjoy ourselves. Having found a place, the girls sat down to rest, while the boys got some sticks for the roasting and also made a big fire. As soon as we were ready we all started some wieners. How good they were, but best of all, even the very black ones tasted. Some of the party bought some corn and marshmallows along, so we roasted them, too. One of the girls, Anna, was roasting a marshmallow and was turning it round on her stick so high that it reached her eyebrows and burned them a little. After all excitement was over and all had lunch, the boys led us to play a game of hide-and-go-seek.

John was taking the place to us when we hid, and it was a hard task to do, for we went far into the woods to hide. Josephine was caught first, was to find us next. Just as she was about to call out that it was Frank she had seen hiding the back of a tree, she yelled the top of her voice, "Help! Snake is chasing me!" And Frank, running from his hiding place, picked up a big rock and threw it at the snake and it fell dead. Josephine was so frightened that she didn't enjoy the voice of a robin begging me to cheer up.

Lucille Zivetz,
Lodge No. 66, Joliet, Ill.

THE AUTOBIOGRAPHY OF A PENNY

I came out of the mint a shiny new penny. How perfectly stunning I thought it would be to go out and make acquaintances with my other friends. I only had a vague idea of what it meant to step into the wide world. I thought I could bear the hardships of life without ruining myself, but as years rolled by I tarnished as my other friends. My newly made friends look down upon me as an outcast. The day is coming when I will be put in a museum as a rare old coin, where all my friends will come to see me for the last time.

Margaret Dolinar,
Lodge No. 150, Chisholm, Minn.

Editor's Note: Your article is very good, Miss Dolinar. I have only one suggestion to offer, and that is that you write your articles in ink and leave a double space between lines.

EVELETH GIRL GIVEN MEDAL

According to reports in the Eveleth News, Dorothy Debevec, 12-year-old daughter of Mr. and Mrs. John Debevec, 803 "A" avenue, Eveleth, Minn., has been awarded a silver medal for a story which she wrote and which was published in the St. Nicholas magazine.

The title of her story is "Much Ado About Nothing" and follows:

"Arriving Monday, bringing guest—Bob."

"Oh, dear," sighed Aunt Martha, as she read the telegram over a fifth time. "Bob is always doing something; if it's not asking for money, it is bringing home guests." Aunt Martha, both mother and father to Robert Hunting, sent him to the State University.

Everyone, from Aunt Martha to the cook, Clarissa, was nervous about it. Aunt Martha was afraid the quiet plantation life would bore him, and Clarissa was worried "ef dat man whuts comin' here eats de same sorter victuals we eat."

The guest room was prepared with care. The great bed was covered with the whitest of spreads and the stiffest of pillow-shams, and on the center table a very white towel with wide fringe set off a yellow-shaded lamp and colored glass ornaments. On the wall, the mistress herself arranged a variety of pictures.

It was almost train time, and the house was at its perfection. Miss Martha moved about the room, touching articles which she thought might be a fraction of an inch out of place and rustling importantly in her stiff black silk dress. Aunt Martha flustered. She hurried into the kitchen and took a last glance at the cooking "victuals" and then took her seat in the drawing room.

At last the bell rang, and Miss Penance, looking important, opened the door. She then escorted Bob into the drawing room.

"Where is your guest?" she asked in a dignified manner.

Bob's hand fumbled in his pocket and he drew out a snail, saying:

"Nelly, this is Aunt Martha, your hostess for the summer!"

STORIES ABOUT A FAMOUS WRITER

Just now when everyone is interested in the sale of the original manuscript of the well-loved "Alice's Adventures in Wonderland," I will not be out of the day to tell a few interesting things about its authors. Lewis Carroll, whose real name was Charles Dodgson. This serious man who had such a keen sense of humor loved to fool people. He had great fun pretending that he was really two persons and confusing acquaintances with his two names. One day, so the story goes he was riding on a train. All children appealed to him. He never passed one by without striking up a friendship.

On the train was a little girl and her mother. Lewis Carroll attracted the child to his side and began to tell her a story—one of those imaginative whimsical stories for which he is so well-known. The child's mother, looking up from the book she had been reading, heard the tale and in amazement turned to the narrator and said:

"You must be Lewis Carroll."

"I beg your pardon, Madam," answered Mr. Carroll with a grave face: "I am the Reverend Charles Dodgson, of Christ Church, Oxford."

"I don't care what your name is," the child's mother insisted. "No one but the man who wrote 'Alice in Wonderland' could have told that story."

On another occasion Lewis Carroll played a joke on no less a person than Queen Victoria. Some one had given her a copy of "Alice in Wonderland" which she had read with great interest, and she immediately issued a command that all his works be sent to her. So Lewis Carroll, chuckling to himself all the while collected all his books, all difficulty mathematical treatises, packed them and sent them off to Her Majesty. Can you imagine her astonishment when instead of finding more charming Alices, she unpacked dry-as-dust books on mathematics?

And now, to show the very charming and human side of the queer combination of humorist and scholar, I will quote a letter which appeared in a book about Lewis Carroll—a letter which he wrote to a small girl:

"My Dear Magdalene—I want to explain to you why I did not call yesterday. I was sorry to

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

povabiljam, da se udeležite izredne seje dne 15. septembra, v svrhu izvolitve društvenega odbora in društvenega sedeža. Načrt je naznanjam članstvu, da društvene reči so pri meni, blagajni društva št. 191, na Century, W. Va. Tudi prihodnja izredna seja se bo vršila pri meni.

Z bratskim pozdravom,
Joseph Stražiser,
blagajnik dr. št. 191 JSKJ.
Century, W. Va.

Braddock, Pa.

Tem potom vladivo vabim vse člane in članice društva sv. Alojzija, št. 31 JSKJ, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 15. septembra ob dveh popoldne. Za rešiti bo več važnih zadev v korist društva. Apeiram tudi na vse člane, da plačajo vsaj za ta mesec svoje asemente ob pravem času.

Ako ima kdo kakšnega prijatelja, ki še ni našem društvu, o katerem sodi, da bi bil dober član, naj ga nagovori za pristop Tudi v mladinskem oddelku potrebujemo nove člane, zato priporočam vsem starišem, da vpišejo v istega svoje otroke.

Pozdrav vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Joseph Sankovic,
tajnik društva št. 31 JSKJ.

St. Louis, Mo.

"BIJEDNA MARA."—Sokolski diletantski zbor "Jadran" odigrati će lepju dirljivu predstavu "Bijedna Mara" iz Splitskog života, u nedelju 22. rujna (septembra). U njoj će se

staknuti najvršniji talenti našeg zabora. Svi znamo da se je ujek sa napotštu očekivala i

pratila svaka naša prestava kada se je znalo da u njoj igraju uloge osobe kao sljedeće: Katica Vlatković, Marija Anzu-

miss you, but you see I had so many conversations on the way. I tried to explain to the people on the street that I was going to see you, but they wouldn't listen. They said they were in a hurry, which was rude. At last I met a wheelbarrow that I thought would attend to me, but I couldn't make out what was in it. I saw some features at first then I looked through a telescope, and found it was a countenance; then I looked through a microscope and found it was a face! I thought it was rather like me, so fetched a looking-glass to make sure, and then to my great joy I found it was me. We shook hands, and were just beginning to talk, when myself came up and joined us, and we had quite a pleasant conversation. I said: "Do you remember when we all met at Sundown?" and myself said, "It was jolly there; there was a child called Magdalen," and me said, "I used to like her a little; not much, you know—only a little." Then it was time for us to go to the train, and who do you think came to the station to see us off? You would never guess, so I must tell you. They were two very dear friends of mine, who happen to be here just now, and beg to be allowed to sign this letter as your affectionate friends.

"LEWIS CARROLL, and C. L. DODGSON."

NAGRADA

Za dopise, priobčene v avgustu, priznane so bile mladinskim dopisnikom sledeče nagrade:

Tony Nemgar, dr. št. 25, Eveleth, Minn. \$2.00. Po en dolar pa sledеćim: Annie Gođenik, dr. št. 30, Chisholm, Minn.; Mary Anu Polichnik, dr. št. ?, Chisholm, Minn.; Frances Sterle, dr. št. 92, Rockdale, Ill.; Johana Kumse, dr. št. 6, Lorain, O.; Henry Korent, dr. št. 200, Ely, Minn.

lović, Franica Matošić, Marga-reta Budrović, Katica Sorić, Lovro Papić, Martin Baždarić, Juraj Ivčić i Euzebio Ruić. U ovoj krasnoj prestavi ovaj puta istaknuti će se još naše dvi-je vrsne nove sile brata Ivan Crnković, i Mato Jerčinović iz Madisona, za koje se nadame da će svoje uloge lijepo odigra-ti.

"Bijedna Mara" odigrana je prvi puta u Splitu godine 1922. U Americi do sada još nije odigrana. U njoj sudjelu u 35 lica svi u narodnim dalmatin- skim i turskim nošnjama. U njoj se vidi kako bijedna Marajer ljubi Adela Simonića, radi tvrdoglavosti svoga oca, koji je pun vjerskog i nacionalnog fa-natizma, gine tužna od čežnje za Adelom u samostanu u kojju je otac silom sa njezinom sestrom Ivanicom bacio.

Već sada se opaža da naš na-rod u ovoj koloniji i okolicu nestripljivo očekuje 22. rujna i prema tome očekuje se veliki posjet. Zato bi preporučili svima onima, koji želeti dobiti sjedalo neka kupe ulaznice una-pred. Ulaznice se prodavaju 50 centi po osobi, na vratima 75 centi. Prestava će početi točno u 4 sata poslije podne, pak bi i ovdje preporučili, da svaki dodje na vrijeme, jer se očekuje veliki posjet, da će biti kao i prigodom prestave "Grička Vještica," kada su mnogi prisutni kroz cijelo vrijeme stoji-jali na nogama, a neki su se morali vratiti nazad jer nijesu mogli dobiti pogodno mjesto u velikoj Sokolskoj dvorani.

Dakle spremajte se svi na prvu zabavu ove sezone.

Uz Sokolski Zdravo!

Hrvatski Sokol.

Ulagnicu možete kupiti na sljedećim mještima:

Udruga Balkan, 1441 Chouteau Ave., Sokolski Dom, 1439 Chouteau Ave.; Josip Kokić, 2632 Chouteau Ave.; Josip Mi-kećin, 2654 Chouteau Ave.; Peter Crnković, 2930 Chouteau Ave.; Anton Vlatković, 2901 Hickory St.; Vinko Bubanj, 1117 S. Jefferson Ave.; Anton Lučić, 1840 S. 12th St.; Katić Bakery, Carroll i Menard Je-rolim Ostrić, 1035 Caroli St.; Ana Hartman, 1420 S. Broad-way Mihoval Muich, 1800 S. 3rd St.; Slavko Petrić, 2300 S. 3rd St.; Tereza Speck, 3357 S. 7th St.; Josip Brčić, 7724 Gravois Ave.; John Sajčić, Oldenburg Ave.; Emil Ligatić, Bribirsko Sel; David Blažić, W. Floriant; Mate Jovanović, Gareshe; Mate Šubert, Gareshe; Stipan Vidušić, 3511 N. Broadway; John Bimbis, 3631 N. Broadway Matt Brnčić, 2227 S. 12th St.; Filip Mandić, 2301 Franklin Ave.; John Svast, 2318 Franklin Ave.; Hrvatski Dom, E. St. Louis, Ill.; Karolina Schneider, 1334 Madison, Ill.; Mate Opić, First National Bank, Granite, Ill. — Za Hrvatski Sokol:

Juraj Ivčić, tajnik.

Eveleth, Minn.

Peta letna konvencija Jugoslovanske Američke Zveze v Minnesoti se je vršila v nedeljo dne 25. avgusta na Evelethu, Minnesota. Začela se je ob 1:30 popoldan, in sicer smo se dali najprije slikati po slovenskih fotografistih: John Fugina iz Eveletha in Frank Hitti iz Chisholma. Ko sta bila gotova, smo se zbrali z Eveleth City Band na čelu ter smo korakali v paradi po mestu.

Odbor za priprave se tem mesto najiskrenje zahvaljuje vsem za pohod.

Tako po pohodu smo se zbrali na seji v Auditorium kjer je udeležence pozdravil naš župan Victor E. Essling. Potem smo zborovali do pete ure popoldan. V glavni odbor Zveze so bili izvoljeni sledеći: George J. Brince, predsednik, Eveleth; Anton Lopp, pri-podpredsednik, Gilbert; Peter Krhin, drugi podpredsednik, Chisholm; Vincent Mikulich, tretji podpredsednik, Aurora; John Movern, tajnik, Duluth; Louis Govže, zapisnikar, Eve-

dovan in se nahaja v bolnišnici, pa mora čakati štiri dni za podporo. Gleda takih bolnikov naj bi se točka pravil izpremenila, da bi bili deležni podpore od prvega dne, glede drugih bolezni pa naj bi ostalo, kakor je. To je želelo naše društvo. Da pa ne bo kateri član rekел, zakaj nismo napake popravili, odgovarjam, da zato, ker smo vedeli, da predlog itak ne bi bil podpiran, pa nismo hoteli glavnemu tajniku zopet delo na-pravljati. Naše društvo je stalo predlog, kot sem gori omenil, da bi se namreč samo za poskodbe plačevala podpora za vse dni bolezni. O tem se vsak lahko prepriča, kajti naš predlog je v glavnem uradu. Naše društvo ni s tem nikomur škodovalo, zato pa imamo glasilo, da argumentiramo in ukrepamo, kako bi bilo boljše za organizacijo.

Tisti dopisnik, o katerem sem že prej omenil, da nam je pel alelujo, se je tudi izrazil, da naj bi zahtevali, da bi član dobil podporo za sedem dni, četudi bi le en dan bolan. Jaz bi rad znal, kako bi bil tisti član zadovoljen, če bi bil štirinajst dni bolan, pa bi dobil le za en dan podporo. Vsak pravi, da so veliki asesmenti, kar pa ni res; še veliko večji bodo morali biti, če se bomo hoteli izogniti nakladam. Imeli bi še veliko za izboljšati glede nasih bolniških skladov. Asesment za v dvodolarski sklad bi moral znašati najmanj \$2.20, za v endolarski pa \$1.25. S tem bi se dalo nekoliko izboljšati. Toda mi smo se že toliko privadili, da vedno več zahtevamo, kot pa smo pri volju plačati.

Kar pa se tiče našega društva, lahko trdim, da do sedaj še ni imelo simulantov v svoji sredi, in če bi se kateri pojavit, bomo že sami znali paziti nanj. Tako naj bi delali tudi pri drugih društvi. Imamo pri našem društvu člane, ki so ustanovitelji. Jednote, pa še niso prejeli centa iz naše blagajne. Ob enem je naše društvo v zadnjih šestih mesecih za \$500 koristilo Jednote. Toliko v pojasnilo.

Zdaj pa nekoliko o iniciativah glavnega odbora. Predlagana izpremembra člena VIII, točke 1., priporoča zmanjšano delegacijo na konvenciji. Jaz sem absolutno proti teji točki, ker ni koristna. Tukaj se kaže že nekaka diktatura. Delegacijo bi se omejilo, plačevali bi zanje stroške pa tudi člani malih društev, dasi ne bi mogli biti za-stopani. Enakopravnost mora biti, saj so tudi člani malih društev naši člani in plačujejo v isto blagajno kot večja društva. Mogoče bo kateri rekел, da bo zmanjšana delegacija povzročila manj stroškov, toda razlike ne bi bilo dosti. Naše društvo tudi ni poslalo delegata na zadnjo konvencijo, toda zato ni bilo ni manj stroškov. Večje število delegatov na konvenciji ne škoduje, ampak koristi. In baš tukaj je naša enakopravnost. — Kar pa se tiče predloga, da bi se pošiljalo gl. odbornike na razne društvene slavnosti na stroške Jednote, se mi ne zdi priporočljiv. Po mojem mnenju nima naše članstvo nobene koristi od tega, pač pa velike stroške. Recimo, da se vrši slavnost v državi Ohio, govorili pa pride iz Minnesote! Koliko denarja bi to stalo, koristi pa nobene. Vsako društvo ima med svojim članstvom dobre govornike, katerim so krajevne razmere dobro znaune. Zato apeliram na članstvo, da ne glasuje za omenjena dva predloga, ker s tem se bo prihranil denar Jednoti in ohranilo bratstvo v organizaciji. — Z bratskim pozdravom,

Z bratskim pozdravom,
Joseph Markely,
P.O. Box 508, Meadow Lands Pa.

RAZPRAVE O INICIATIVNIH PREDLOGIH

Youngstown, O.

Teden za tednom zasledujem v našem glasilu mnenje članstva glede iniciativnega predloga, katerega je predložilo naše društvo št. 108 JSKJ, da bi se namreč bolniška podpora ple-čevala od prvega dne, ko se javi član bolnim. Nekateri člani se v razpravah strogo izrazili proti predlogu našega društva in naše društvo se prinaša v lucci, kot da obstoji z samih si-mulantov. Neki dopisnik nam pojavljuje v tem konvenciji, da će imamo v društvu simulantne, na-jih pometemo ven. Naše društvo s svojim predlogom ni imelo namena škodovati članstvu in Jednoti. Iniciativni predlog, kot se čita, pa ni pravilno se-stavljen. Naše društvo je predlagalo, da bi se podpora plačevala od prvega pa do zadnjega dne le za bolezni, ki so posledica poškodb, ali če se morajo bolni podvriči operacijam. Vsak član lahko presodi, da je slabec za člana, ki je nevarno po

POTRESNA POVEST

Spisal Franjo Maselj-Podlimbarski

(Nadalevanje)

In z nekako vznemirjenosti je zaklical trubadur v zaprte okno: "Bom tako zaukal, da se bo krov zasukal—" Dalje že več ni mogel—zabučala je zemlja in se silno zazibala. Anžič se je prijet za češljijo; na smrt bled je stal poleg nje, gugajše, kakor da pleše in mu smrt odplesava. In suče se ž njim dom in krov in ves svet. Lasje so mu stali pokoncu. Še preden je mogel razbrati, kaj to pomeni, se mu zapraši kos ometa na glavo in ga omotil. Nikdar še ni izmolil tako hitro očenaša, kakor se je vse to prigodilo.

Tudi radovednemu Tonetu je ob podzemskem bučanju zamrgolelo v glavi. Položil je glavo na slamo in strmel v vrh. Kozolec je zaškripal, ko da se hočajo preklati mogočni stebri od vrha do tal. Zdela se mu je, da se vse: hiše, kozolec, dreve in gora zible in trese liki rž, kadar jo maje veter.

Natanko je slišal, da je padlo več tolarjev poleg kozolčeve babice na tla; dobro je razločil njih beli miglijajoči blesk. Po nehalo je zibanje, le neko volto grmenje mu je šumelo še po ušesih, kakor buči zadnji akord kratko odsekane, mogočne simfonije po veličanski dvorani. Domisil se je zagrebškega potresa, o katerem je toliko čital, in strahoma je pogledal na domačo hišo, na onega pri češljiju in na Smoletovo okno. Bog ve, kaj dela zdaj ona? Ali je tudi nje groza? Njeno okno je temno. Pri domači hiši se odpirajo vrata. Morda se je prigodila kakšna nesreča, in on leži na vozlu in ne pomaga! Koliko nesreč se je prigodilo v Zagrebu, koliko ljudi je bilo tam ranjeno! Brž si je nategnil sukno, nataknil klobuk—pa nov sunek ga vrže nazaj na voz. Obenem se usuje celo ploha kovinskega denarja na tla in tudi nanj je padlo nekaj komadov. Pa ta trenutek že ni utegnil pogledati okrog sebe, ker zdajci je zdriral njegov voz, ki so mu kolesa bila prišla ob silovitem sunku izven podlage, po močno nagnjeni trati proti Smoletovi gostilni. Vse je zaplesalo okrog njega ob godbi strašnih podzemskih demonov. Zdela se mu je, da drevesa skačejo drugo k drugemu in zopet nazaj na svoje место in sam da se zible v vozlu, ko da je v leteli zibelki. Voz je letel kakor ptica, zadel ob vogel gostilne, odskočil, se obrnil v stran in zavil na travnik pod cesto, kjer se je ustavil.

VII.

Eden naših priateljev, ki je preživel nekaj let na Ogrskem, nam je pravil, da se je neko peljal ob hudi uru preko pustne in kraj njegove poti se je pasla velika čreda konj. Grmelo je in treskalo, da je bilo groza, in hiše ni bilo videti na široki ravni ničesar nobene. Kar udari strela v čredo: dve živali sta se zvalili na tla, ostalo krdele se je v dijym diru med gromom in treskom razpršilo po nepregledni planjavi. Bedni čikoš (konjski pastir) se je hotel zaviljeti na svojega konja, da sam poleti kakor vihar po polju in z bičem uganja in kroti neposlušno brzonočno drhal; ali njegov iskri konj je bil nemiren in ni dal sesti nase; nepruhomna se je vrtel na mestu in plašen odskokoval. Urni zarjavili sin pust je gibčno skakal na konja, ali ta mu je vselej odskočil. Ko se je naposled po velikih naporih vzpel na preplašeno, zbegano žival, se nagnil k vihroči grivi in se zagnal v daljo, je bilo izginilo bežeče konjsko krdele že za mejami obzorja. Tako po prilikl se godi nam, piščim to povest: velikonočni potres je zbgal krdele oseb, o katerih priповedujemo, in potri in oplašeni se zaganjam na suhega konjčka svoje borne domišljije, raz katerega z mrkim očesom motrimo, kdo se iz razkopljenega krdele pokaže našemu vidu prvi.

Lahko si je pridobil priznanja—in privočimo mu ga—izborni pripovednik, ki je opisal milansko lakoto in kugo; lahko je razgrnil pred svoje neštevilne bralce kos zgodovine svojega velikega rojstnega mesta in jo mojstrski spojil z osebami svoje imenitne povesti, ker, kamor je pogledal, tja je lahko tudi sege! po vzroku onih strahovitih šib božjih. Kje je nam iskati vzrok kranjskega potresa, ko so skrili v kamenitih skladih zemlje in še ne do kraja razjasnjene delu prirode? Neprčakovano, nenadno, kakor strela z jasnega neba je zadel veliki potres, nesrečni rod slovenski. Le učink tega strašnega pojava prirode moremo po vrsti narisati, kolikor se tičejo oseb, ki so nam znane.

Namah je podzemski demon prebudil vso vas, ki je sladkotno dremala po velikonedeljskem slavju. Vse je bežalo iz poslopja, vse je šumelo in kipelo, kakor v mlino vse namah oživi in se zasuče, kadar mlinar spusti zatvornico in zaklopčajo kolesa, stope, vretena in sita, nekatere počasno in tih, druga hitro in glasno. Malo je bilo takih ljudi, ki jih ni minila ob katastrofi mirna hladnokrvnost, mnogo pa je bilo takih, ki so odvrnili svoje misli od posvetnih stvari in skušali kakorsibodi se sprijazniti z večnostjo in potolažiti strogega sodnika. Mnenje, da bo treba zdaj zdati storiti samo en skok iz časnosti v večnost, mnenje, da je prisel sodni dan, se je ukorenino pri lahkovernih Gabrovčanah. In tudi vsa znamenja so kazala na to. Že podnevi je nekaterje najbabjevejnejše vaščane prevzela misel, da vrag stika pri Cijazovčevem kozolecu. Če si je že podnevi upal na božji svet, kaj bi si ponocne, saj noč je po gabrovških nazorih nalač ustvarjena za črne počasti. Vera da bo imel kralj pekla na sodni dan mnogo opravila, je naslikala v domišljiji temu in onemu to peklenška seme, prežeče na pogubljenje kristjanske duše. Pokazalo se je, da Gabrovčani niso samo veliki sovražniki tega pasjega bitja, ampak da se ga tudi zelo boje. Marsikdo se ga je spomnil, seveda ne več v kletvi, ampak v strahu, tako da nič preveč ne rečemo, trdeč, da je tisto noč v peklu vsemu rogomatu rodu zvonikalo v levem ušesu, nekaterim dostojanstvenikom repatega plemena pa se je poleg tega nemara tudi kolcalo.

Več dogodkov kaže na to, da je tisto noč pravi pravcati satan komaril po vasi, marsikomu viden. Najpoprej povemo o Anžiču, o katerem smo že slišali, kako neprijeten poljub je dobil od Lenkinega okna dol, stoeč kraj češljje. Pogledal je ljubezni potreben mož okrog sebe, ali ga ni nemara zasačil kakšen tekmeč in mu nasul peska na glavo, ker ni imel pri rokah izdatnejših sklestkov in polen. Ljubosumnost je vsega zmožna! Pri tej priči zagleda temno, na vse strani mahajoč

in lovečo se postavo, ki se je speljala brez konja od kozolca preko vasi, in to od onega kozolca, o katerem je toliko slišal črez dan in zvečer. Večel je Anžič, da so se v starih časih godili na svetu čudeži, verjet je, da se čudeži gode tudi danes, dasi tajno in nevidno za nas, ali da je to, kar se je baš zgodilo pri bozolecu, čudež od Boga, tega mu njegova utrjena krščanska zavest ni potrdila. Sploh pa o čudežih tisti hip ni utegnil natančneje premisljevati, ker, še preden je zadel voz z neznanim voznikom ob Smoletovo gostilno, je udaril Anžič v noge in dirjihal črez drn in strn domov, kjer si ni upal iti v hišo, ampak je legel v hlevu pod krovji žleb. Tu ga je začela peči vest in očital si je, da je on zakril jezo božjo, ki je ob takih ogromnih pojavih na kazen poslala vrata na svet, zakril s tem, da je na velikonedeljsko noč molil Cijazovčeve hčeri fantovske litanijske. Mari bi bil čakal pondeljka ali pa prihodnje sobote. In tem bolj ga je zapekla vest, ko je začelo iznova bobneti prav pod njegovim ležiščem, ko je hlev zahreščal nad njim, ko mu je kravica bolesto zamukala v obraz, kakor bi mu tudi ona očitala veliko kriivo. Odpristimo si romanku njegove grehe in pustimo ga, naj v potu svojega obraza pod žlebom dela pokora, moleč lavretanske litanijske!

(Dalej prihodnji)

GLASOVI Z RODNE GRUDE

V Podkraju pri Radečah je umrl v starosti 61 let veleposestnik g. Anton Wetz, znani daleč naokrog po Sloveniji. Svojčas je menda celih 35 let prevažal kot brodar na Savu potnike iz Zidanega mostu v Podkraj in obratno. Posebno znan je turistom, ki so zvesti obiskovalci Kuma. Pokojnik je bil izvrsten gospodar, čvrsta korenina, mož markantne poseste z lepo dolgo brado. Skremenitom značajem je bila v njem združena pristica slovenska dobrodošnost. Dvakrat je bil radeški župan. Bil je čvrst naprednjak in vedno zaveden član Sokola. Tudi lovška bratovščina izgubi v njim vrlega vedno za lepoto prirode navdušenega tovariska.

Zanimive številke. V letosnjih pasjih dneh se je popilo v Kamniku 54,620 litrov piva in sicer od 1. februarja do 30. junija, torej v 150 dneh. Piva se je iztočilo v 30 točilnicah povprečno 364 litrov dnevno. Prebivalcev je v Kamniku okrog 2400, med temi pivcev 900. Od teh je popil vsak povprečno v 150 dneh 61 litrov piva. Občini je pripadla doklada na pivo v znesku 13,655 Din. Za tak kraj je ta poraba vsekakor precejnja.

Nedavno je dospel v Split na posebni ladji kakih 800 angleških izletnikov. Iz Splita so odpotovali na Korčulo, v Dubrovnik in Kotor, odtod pa v Benetke.

V desetih letih obstaja Jugoslavije je ministrstvo javnih del izdal za zgradbo, vzdrževanje in popravila državnih poslopja skupno 1011 milijonov dinarjev. Od tega odpade na zgradbo novih državnih poslopja za državne urade 690,460,000 Din, na popravila in vzdrževanje državnih poslopja 312,200,000 Din, za zgradbo šolskih poslopja za srednje šole 68,9 milijonov, za osnovne šole 110,5 milijonov in za strokovne šole 30,5 milijonov Din.

Nemški visokošolci na poučenem potovanju v Dalmaciji. Iz Leipziga in Frankfurta je prišla v Split večja skupina visokošolcev pod vodstvom znanega biologa profesorja dr. Grimpeja. Ob prihodu jih je sprejel in pozdravil upravitelj prirodnoslovnega muzeja prof. dr. Gieometta. Nemški dijaki ostanejo dva meseca v Dalmaciji, kjer bodo proučevali floro in favno dalmatinske obale.

Umrl je v svojem rojstnem domu v Čeplju pri Cerknem pokojni duhovnik g. Blaž Bevk. Pokojnik je znal celo vrsto jezikov ter je mnogo prevajal. Tudi pesnikoval je.

KAKO RASTEJO HIŠE V BEogradu IN ZAGREBU

Znano je, da se od vseh mest v Jugoslaviji največ zida v Beogradu in Zagrebu. V zadnjih treh letih število novih zgradb v Beogradu stalno pada. Naj-

1927 je bilo 760, leta 1928 o krog 700, letos v prvih šestih mesecih pa 250 novih poslopij, dočim jih je bilo v Beogradu v prvi polovici leta samo 129.

Kakor v Beogradu, tako se je tudi v Zagrebu gradilo večinoma večnadstropne hiše. Zagreb je zgradil letos že 6 štirinadstropnih, 22 tri nadstropnih, 18 dvonadstropnih, 54 enonadstropnih, 121 pritličnih in 25 dvojničnih zgradb. Poleg tega štiri tovarne, štiri skladišča, 10 trgovinskih lokalov in 9 barak za razne obrate.

Kjer koli se vam ponudi prilika, spregovorite dobro besedo za našo vzorno, gospodarsko trdno in nepristransko J. S. K. Jednoto.

VINSKA TRGATEV

Novostenovljeno društvo sv. Roka JSKJ v East Windsor-ju, Ontario, Canada, priredi v soboto 21. septembra plesno veselico združeno z vinsko trgovijo, na katero vabi tudi Slovence iz Detroita in Cleveland-a.

RAZPRAVE O INICIATIVNIH PREDLOGIH

(Nadalevanje iz 5. strani)

več jih je bilo v letih 1923 in 1924. Tedaj se je z veliko vnečno zidal v centru, kakor tudi na periferiji. Leta 1923 in tudi 1924 se je zgradilo največ poslopij v obratne in poslovne svrhe, in šele pozneje so začeli v večji množini zidati tudi stanovanjske hiše, tako da je v letu 1926 začela padati cena stanovanj.

S splošno gospodarsko in de narino krizo, ki se je občutila ne samo pri nas, temveč tudi drugod, pa so se odložili mnogi gradbeni načrti. To se najbolje vidi iz statistike beograjske občine—namreč iz razmerja med gradbenimi in uporabnimi dovoljenji. Dvakrat je bil radeški župan. Bil je čvrst naprednjak in vedno zaveden član Sokola. Tudi lovška bratovščina izgubi v njim vrlega vedno za lepoto prirode navdušenega tovariska.

Iz teh podatkov je razvidno, da se na leto ne dovrši niti polovica tega, kar se je prvotno nameraval. Od 1. junija naprej se gradbena delavnost zoper oživila in mnoge stavbe, pri katerih je delo že pred meseci zastalo, so bile sedaj dovršene.

Gradbena delavnost Zagreba je intenzivnejša in to baje celo v dobi, ko je bila gradbena sezona v Beogradu na višku. Ta ko odpade na 1923 in 1924 po 900 novih hiš in to po večini dvo in tri nadstropnih. Leta

Za društvo Slovan, št. 176 JSKJ:

Frank Udovich, predsednik; Joseph Tencich, tajnik; John Susanj, blagajnik.

Sharon, Pa. Društvo Sloga, št. 174 JSKJ, je na seji meseca avgusta razpravljalo o iniciativnem predlogu društva št. 108 JSKJ, ter prišlo do prepričanja, da iniciativa ni na mestu, ter je ne bomo podpirali. Točka, kot je sedaj v pravilih, je dobra in odgovarja potrebam.

Za društvo Sloga, št. 174 JSKJ: Joseph Glavan, tajnik.

Sharon, Pa. Društvo Sloga, št. 174 JSKJ, je na seji meseca avgusta razpravljalo o iniciativnem predlogu društva št. 108 JSKJ, ter prišlo do prepričanja, da iniciativa ni na mestu, ter je ne bomo podpirali. Točka, kot je sedaj v pravilih, je dobra in odgovarja potrebam.

Za društvo Sloga, št. 174 JSKJ: Joseph Glavan, tajnik.

MIKE UNETICH

SLOVENSKI JAVNI NOTAR V REPUBLIC, PA.

Opravlja točno in korektno vse v notarsko stroko spadajoče posle.

Phone: 181-J, Republic, Pa.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

Tužnih src naznajamo sorodnikom, prijateljem in znancem začlostno vest, da nam je neizprosna smrt pobrala soproga, oziroma oceta

JOHNA HODNIK

den 13. avgusta 1929. Premilni je po dvomesecni mučni bolezni. Pogreb se je vršil dne 18. avgusta na Bear Creek pokopališče. Pokojnik je bil rojen dne 27. decembra 1877 v Gorenjem Logatu, Slovenija. Tu žalujejo za njim sledči sorodniki: Apolonija Hodnik, vdova; John (13 let), Joe (16), Henry (9) in Leo (5), sinovi; Angelina (14 let), hčerka; sestra Frances Chešar in polbrat Frank Breclj. Več sorodnikov zapušča tudi v starem kraju.

Spadal je k društvu št. 58 J. S. K. J. in k št. 112 S. N. P. J. Obe društvi sta pokojnika spremili na pokopališče in mu v venci izrazilj zadnji pozdrav. Lepa hvala obema družtvom. Istotako lepa hvala za vence ženskemu društvu št. 324 SNPJ in lokalni organizaciji United Mine Workers of America, ki kateri je pokojnik spadal. Dalje naj bo izrečena hvala angleškemu pevskemu društvu, ki mu je v zadnjini pozdrav zapeljalo več zlostink.

Iskrena hvala za vence in cvetlice sledčim: Mr. in Mrs. Frank Nagode, Mr. in Mrs. Tony Chesar, Mr. in Mrs. John Kastelic, Mr. in Mrs. Frank Oberstar, Mr. in Mrs. Joe Flis, Mr. in Mrs. Frank Danicek, Mr. John Usnits in družina, Mr. in Mrs. Ignac Marinsek, Mr. in Mrs. Vincenc Stremet, Mr. in Mrs. Frank Henigman, Mr. in Mrs. Tony Repich, Mr. Frank Kosmach in družina, Mr. in Mrs. John Otoničar in družina, Mr. in Mrs. Steve Puhek, Mr. in Mrs. Frank Cassar, Mr. in Mrs. Rudolph Cvelbar, Mr. in Mrs. Markovich, Mr. in Mrs. Marko Fajzel, Mr. John Kolar, Mr. John Chesar, ses. Frances in družina in Mrs. Antonija Tostovčnik.

Prav lepa hvala Mr. in Mrs. Frank Nagode, Mr. John Crnkovich, Mr. John Kastelic, Mr. Frank Danicek mlajšemu in Mr. Tony Chesar in soprigi, ki so nam pomagali in nas tolazili v težkih urah. Hvala njegovemu polbratu Franku Brecljiju, ki je iz Ekakale, Mont., došel na pogreb; istotako znancem in prijateljem in Roundupu. Dalje hvala vsem, ki so se udeležili pogreba in dalli na razpolago svoje automobile v to svrhu. Hvala vsem tistim, ki so ga obiskali za časa bolezni ali na mrtvaškem odrnu, vsem, ki so se ga spomnili s cvetlicami in zadnjim spremstvom. Kdo je imel katerega izpuščeno, naj oprosti; ni se godil namenoma.